

СОВЕТ
УРНЯКСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
Арского муниципального района
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Лесная, д. 44А, п.Урняк,
Арский муниципальный район, 422019

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРНӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Урман урамы, 44А йорты,
Урнәк авылы,
Арча муниципаль районы, 422019

Тел. (84366)51-4-93, факс (84366)51-4-93. E-mail: Urn.Ars@tatar.ru

**Урнәк авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

«27» декабрь 2021 ел

№ 35

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Урнәк авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контрольне гамәлгә ашыру турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Урнәк авыл жирлеге Уставы нигезендә Урнәк авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Кушымта итеп бирелгән түбәндәгеләрне расларга:

Урнәкавыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне, 1 нче кушымта;
Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеген, 2 нче кушымта;

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләренә, 3 нче кушымта.

2. «Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Урнәк авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Урнәк авыл жирлеге Советының 2021 елның 19 октябрәндәге 37 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтөлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Урнәк авыл жирлеге башлыгы

В.Р.Габдулхаков

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Үрнәк авыл җирлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып түбәндәгеләр тора:

Оешмалар һәм гражданныр (алга таба – контрольдә тотылуучы затлар) тарафыннан Үрнәк авыл җирлеге Советының 03.12.2021ел, №33 карары белән расланган Үрнәк авыл җирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне, инвалидларга социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтемле булуын тәэмин итү таләпләрен Үрнәкавыл җирлегендә территорияне төзекләндерүне оештыру кагыйдәләре нигезендә үтәү (алга таба- Кагыйдәләр);

контроль чаралар нәтиҗәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

Муниципаль контроль предметына Кагыйдәләрдә билгеләнгән мәҗбүри таләпләр керми, алар гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контроленең (күзәтчелегенен), муниципаль контрольнең башка төрләре предметына керә.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) түбәндәгеләр була:

алар кысаларында мәҗбүри таләпләр үтәлгә тиешле Үрнәкавыл җирлеге территориясен төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылуучы затларның эшчәнлеген, гамәлләре (гамәл кылмаулары), шул исәптән эшчәнлек алып баручы, эш-гамәлләре (гамәл кылмаулары) контрольдә тотылуучы затларга карата куелган таләпләр үтәлеше;

контрольдә тотылуучы затларның, шул исәптән мәҗбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләрнең эшчәнлек нәтиҗәләре;

контрольдә тотылуучы затлар ия булган һәм (яки) файдаланыла торган һәм аларга төзекләндерү өлкәсендә мәҗбүри таләпләр куела торган биналар, төзелмәләр, корылмалар, территорияләр, шул исәптән җир кишәрлекләрен көртеп, предметлар һәм башка объектлар.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне тәү юлы белән гамәлгә ашырыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

Контроль орган, тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле

(күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мөгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып барыла.

1.5. Муниципаль контроль Үрнекавыл жирлегә башкарма комитеты (алга таба - контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнекавыл жирлегә башкарма комитетына (алга таба - Башкарма комитет) йөкләнә.

1.6. Муниципаль контроль орган исемненән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфаи затлар башкарырга хокуклы:

- 1) контроль органы житәкчесе (житәкче урынбасары);
- 2) үз вазыйфаи бурычларына өлгә Нигезләмә, вазыйфаи регламент яисә вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткөрү (алга таба - инспектор) керә торган контроль органның вазыйфаи заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары исемлегә өлгә Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

Контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары булып Контроль органы житәкчесе, житәкче урынбасары (алга таба - контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) тора.

1.7. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.7.1. Инспектор бурычлы:

1) Россия Федерациясә законнарын, контрольдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясә законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашырырга;

3) контроль чаралар үткәрергә һәм законлы нигездә контроль гамәлләр кылырга һәм аларны билгеләп куйган вакытта гына һәм контроль чараларының бердәм реестрында тиешле мөгълүмат булган очракта гына, контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараларны үткәрергә һәм мондый гамәлләрне бары тик хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә башкарырга;

4) контроль чаралар уздырганда гыйбадәт кылуларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күрсәтү күрсәтү, аларны үткөрүгә комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке тәртибен бозмаска;

5) контроль чаралар уздырганда (контроль органның контрольдә тотылуы затлар белән хезмәттәшлегә таләп ителми торган контроль чаралардан тыш) һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм өлгә Нигезләмәнең 3.4 бүлекчеләрендә каралган очракларда контрольдә тотылуы затларның, аларның вәкилләренең, аларның вәкилләренең, Россия Федерациясә Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең яисә аның жәмәгать вәкилләренең Татарстан Республикасында эшмәкәрләр хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкиленең булуына каршылык күрсәтмәскә;

6) контроль чаралар уздырганда шунда булган затларга, аларның вәкилләренә, муниципаль контроль предметына караган мөгълүматны һәм документларны, шул исәптән, әгәр мондый килештерү 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган булса, контроль чараны үткөрүне прокуратура органны тарафыннан килештерү турында белешмәләр бирергә;

7) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен контроль чаралар һәм контроль чара предметына караган контроль гамәлләр нәтижәләре белән таныштырырга;

8) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чара предметына караган мәгълүмат һәм (яисә) документлар белән таныштырырга;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә күрсәтелгән хокук бозулар авырлыгының, закон белән саклана торган кыйммәтләр өчен аларның потенциалы куркынычының туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләмәскә, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыян (зарар) китермәскә;

10) Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә үз гамәлләренең нигезле булуын исбат итәргә;

11) контроль чаралар уздыру һәм контроль гамәлләр кылу Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән срокларны үтәргә;

12) контрольдә тотыла торган затлардан Россия Федерациясә законнарында каралмаган йә дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документларны һәм башка белешмәләрне таләп итмәскә.

1.7.2. Контроль чараларны үз вәкаләтләре чикләрендә һәм уздырыла торган контроль гамәлләр күләмендә уздырганда, инспектор түбәндөгеләргә хокуклы:

1) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, хезмәт таныклығын күрсәткөч һәм контроль орган карары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә житештерү объектларына керергә (карарга);

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция яисә закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган документлар белән танышырга;

3) контрольдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук күчәрмә ясау, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;

4) контрольдә тотылучы затларның мәгълүмат системалары белән предметка һәм контроль чара күләменә караган өлешендә техник документация, белешмәләрнең электрон базасы, танышырга;

5) контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль чаралар үткәргәндә соралган документларны һәм материалларны тапшырмау яки вакытында тапшырмау, вазыйфай затларны һәм (яки) контрольдә тотучы зат хезмәткәрләрен сораштыру үткөрү, бинага керү мөмкинлеген чикләү, контроль чараны гамәлгә ашыру буенча башка чараларга комачаулау фактлары буенча актлар төзәргә;

6) контрольдә тотылучы затларга куркынычсызлыгын тәэмин итү һәм аларны мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү буенча тәкъдимнәр бирергә, контрольдә тотылучы затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган хәлне торгызу турында карарлар кабул итәргә;

7) «Полиция турында» 2011 елның 7 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инспекторга каршы тору яисә куркыныч янаган очрактарда полиция органнарына ярдәм сорاپ мөрәҗғәгать итәргә;

8) _____ 1.

¹ Нигезләмә белән инспекторның контроль төрләре турындагы федераль законнарда, әлегә Положениедә каралган башка гамәлләре билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 29 статьясындагы 2 өлешенң 8 пункты).

Нигезләмә белән күрсәтелгән контроль объектларына карата профилактик чаралар уздырган инспекторларның контроль чараларын үткөрүне тыю билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 27 статьясының 3 өлеше).

1.8. Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контрольне гамөлгө ашыруга бөйлө мөнөсөбөтлөргө карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезлөмөлөрө кулланыла.

1.9. Контроль органның вазыйфаи затлары һәм башка вөкалөтлө затлар тарафыннан башкарылган гамөллөр һәм кабул ителө торган карарлар турында контрольлек (күзөтчөлек) чараларының бердөм реестрында күрсөтелгән гамөллөр һәм карарлар турында белешмөлөрне урнаштыру юлы белән контрольдө тотылуы затларга хөбөр итү гамөлгө ашырыла, шулай ук аларны дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөр күрсөтү һәм дөүлөт һәм муниципаль функциялөрне электрон формада үтөү өчөн файдаланыла торган мөгълүмати системаларның мөгълүмати-технологик хөзмөттөшлөгөн тәзмин итө торган инфраструктура аша контрольдө тотылуы затларга житкерү, шул исөптөн «дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөрнең бердөм порталы (функциялөр)» федераль дөүлөт мөгълүмат системасы аша (алга таба – дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөрнең бердөм порталы) һәм (яки) дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөрнең региональ порталы аша да.

2. Зыян (зарар) килү куркынычы категориясе²

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгелөүчө зыян (зарар) килү куркынычы белән идарө итү, аларны карап тоту (шул исөптөн тикшерелө торган мөжбүри талөплөр күлөмө), интенсивлык һәм нөтижөлөр ясау рисклары белән идарө итү нигезөндө гамөлгө ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездө зыян (зарар) килү куркынычы бөялөү һәм идарө итү өчөн кулланыла торган белешмөлөрне мониторинглау (жыю, эшкөртү, анализлау һәм исөпкө алу) үткөрөлө.

2.2. Муниципаль контрольне гамөлгө ашырганда зыян (зарар) килү куркынычы белән идарө итү максатларында контроль объектлары зыян (зарар) килү куркынычының түбөндөгө категориялөрөнең берсөнө кертелөргө мөмкин (алга таба - куркынычылык категориясе):³

- югары куркынычылык;
- урта куркынычылык;
- уртача куркынычылык;
- түбөн куркынычылык.

2.3. Муниципаль контрольне гамөлгө ашыру кысаларында контроль объектларын куркынычылык категориясенө кертү критерийлары өлөгө Нигезлөмөнөң 2 нчө кушымтасында билгелөнө.

2.4. Контроль объектын куркынычылыкның бер категориясенө кертү аның характеристикаларын расланган куркынычылык критерийлары белән чагыштыру нигезөндө контроль орган тарафыннан гамөлгө ашырыла, шул ук вакытта мөжбүри талөплөрне бозу куркынычы индикаторы-контроль объект параметрларынан туры килү яки кире кагу, алар үзлөрө мөжбүри талөплөрне бозмый, лөкин ихтимал югары дөрөждө мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммөтлөргө зыян (зарар) килү куркынычы булуын раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамөлгө ашыру кысаларында тикшерелө торган мөжбүри талөплөрне бозу куркынычы индикаторлары исөмлөгө Совет карары белән раслана.

² Нигезлөмө белән муниципаль контрольне гамөлгө ашырганда хөвөф-хөтөрлөрне бөялөү һәм аларга идарө итү системасы, Россия Федерациясе Хөкүмөтө раслаган муниципаль контрольнең өлөгө төрөн оештыруга һәм гамөлгө ашыруга карата федераль законда башкасы билгеләнмөгөн булса, кулланылмый дип билгелөнөргө мөмкин. Бу очракта планлаштырылган контроль чаралар һәм планнан тыш контроль чаралар 248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 һәм 66 статьяларында (248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлөшө) билгелөнгөн үзөнчөлеклөрне исөпкө алып уздырыла.

³ Куркыныч категориясе исөмлөгө үрнөк һәм муниципаль берәмлекнең вөкиллеклө органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясын исөпкө алып мөстөкыйль билгелөнө.

2.6. Контроль объекты билгеле бер куркынычлылык категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль органы объектның куркынычлылыкның башка категориясе критерийларына туры килүе турында яисә куркынычлылык критерийлары үзгәрү турында белешмәләр кәргән көннән соң биш эш көне эчендә контроль объектынның куркынычлылык категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чаралар төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, Контроль органы түбәндәге профилактик чаралар төрләрен үткәрә:⁴

- 1) мәгълүмат җиткерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтү игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылуы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат җиткерү

3.1.1. Контроль орган «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Үрнекавил җирлегә Советынның рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) массакуләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша һәм түбәндәге белешмәләрнең башка рәвешләрендә урнаштыру юлы белән контрольдә торучы һәм кызыксынучы башка затларга мәгълүмат бирә:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукий актлар
текстлары;

2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукий актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү сроклары һәм тәртибе турында белешмәләр;

3) структур берәмлекләренә күрсәтеп, норматив хокукий актлар исемлегә мәжбүри таләпләре булган, аларны бөяләү контроль предметы булып торган өлегә актлар, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозганда кулланыла торган җаваплылык чаралары турындагы мәгълүматны гамәлдәге редакциядәге текстлар белән;

4) аларны үз-үзен тикшерү өчен куллануны рөхсәт итә торган форматта расланган тикшерү көгазьләре;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча җитәкчелек;

6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегә, контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү тәртибе;

7) куркынычлылык категориясен күрсәтеп, контроль чараларның еллык планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлегә;

⁴ Профилактик чаралар исемлегә якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә, шул ук вакытта мәгълүмат бирү һәм консультация бирү мәжбүри.

248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясындагы 1 өлешенә 3 һәм 6 пунктларында билгеләнгәнчә, контроль орган, өлегә Нигезләмәдә билгеләнгән профилактик чаралардан тыш, намуслылыгын стимуллаштыру һәм үз-үзен камилләштерү чаралары (248-ФЗ номерлы Федераль законның 48 һәм 51 статьялары) кебек профилактик чаралар
үткәрергә
мөмкин.

8) Контроль органы тарафыннан (мондый чаралар уздырганда) планлы контроль чараларны үткөрү өчен зыян китерү куркынычын профилактикалау программасы һәм планын;

9) Контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан соратып алынырга мөмкин булган белешмеләрнең тулы исемлеге;

10) мөжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуллары турында белешмеләр;

11) контрольдә тотылуы затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмеләр;

12) Контроль органы карарларына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмеләр;

13) Контроль органының хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләре булган докладлар;

14) муниципаль контроль турында докладлар;

15) үз-үзеңне тикшерүнең ысуллары һәм процедурасы (булганда) турында мөгълүмат, шул исәптән мөжбүри таләпләрне үтәү декларациясен эзерләү һәм үз-үзеңне тикшерүне үткөрү буенча методик тәкъдимнәр һәм контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан тапшырылган мөжбүри таләпләрне үтәү декларацияләре турында мөгълүмат;

16) Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда һәм (яисә) зыян китерү куркынычын профилактикалау программаларында каралган башка белешмеләр.

3.1.2. Контроль орган күрсәтелгән белешмеләрне актуаль хәлдә сакларга тиеш.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль органы тарафыннан елга 1 тапкыр уздырыла һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелә:

1) Контроль органы һәм аның вазифаи затлары тарафыннан мөжбүри таләпләрне, муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарын куллануга бертөрле алымнарны тәэмин итү;

2) күрсәтелгән хокук бозулар барлыкка килүгә китерә торган мөжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү очраklarын анализлау, зыян (зарар) килү куркынычы чыганаclarын һәм факторларын ачыклау;

4) мөжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр эзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелек), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кертү хакында тәкъдимнәр эзерләү.

3.2.2. Үрнәкавыл жирлеге Советының төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның хокуктан файдалану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижеләре турындагы белешмеләрне жыю һәм анализлау юлы белән тикшереп торы органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләре буенча, Контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган доклад эзерли.

3.2.4. Хокук куллану практикасы турындагы доклад белән карар раслана һәм хисап елыннан соң килүче елның 1 мартыннан да соңга калмыйча «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Үрнәкавыл жирлеге Советының рәсми сайтында Арча муниципаль районының рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштырыла.

3.3. Мөжбүри таләпләрне бозу ярамау турында кисәтү

3.3.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуның өзәрләне торган очраклары яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булса һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килгәндә яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычы туганда, мәжбүри таләпләрне бозу ярамау турында кисәтү (алга таба - кисәтү) игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү чараларын күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Кисәтү Россия Икътисади үсеш министрлығының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган рәвештә рәсмиләштерелә.

3.3.3. Контрольдә тотылучы зат кисәтү алынган көннән алып ун эш көне эчендә Контроль органына кисәтүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы.⁵

3.3.4. Түбәндәге шартлар булырга тиеш:

1) ризасызлык жиберелә торган Контроль органы исеме;

2) юридик затның исеме, шәхси эшкуар яисә гражданның исеме, фамилиясе, атасының исеме (булганда), шулай ук элементә өчен телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) һәм контрольдә тотылучы затка җавап жиберелергә тиешле почта адресы;

3) кисәтү датасы һәм номеры;

4) контрольдә тотылучы затка игълан ителгән кисәтүләрдәге нигезләнмәгән дәлилләр;

5) контрольдә тотылучы затның кисәтүне алу датасы;

6) шәхси имза һәм дата.

7) салым түләүченең идентификация номеры - юридик зат, шәхси эшкуар;

8) паспорт яисә шәхесне таныклаучы башка документ сериясе һәм номеры, яшәү урыны адресы (гражданның өчен).

3.3.5. Контроль органга мөрәҗәгатьләр контрольдә тотылучы зат тарафыннан кәгазьдә почта аша яисә 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, контроль органының электрон почтасы адресына яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән жиберелә.

3.3.6. Кирәк булганда, контрольдә тотылучы зат ризасызлыкка тиешле документларны яисә аларның таныкланган күчермәләрен беркетеп тапшыра.

3.3.6. Контроль органы кисәтүгә карата ризасызлыкны аны алган көннән алып 5 эш көне эчендә карый.

3.3.7. Контроль органы ризасызлыкны карару нәтиҗәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендә ризасызлыкны канәгатьләндерә;

2) баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, ризасызлыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.3.8. Контроль орган кисәтүгә каршы килгән көннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча каршы килүне карау нәтиҗәләре турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

3.3.9. Ризасызлыкны шул ук нигезләрдә кабат жиберү рәхсәт ителми.

3.3.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында игълан ителгән кисәтүләргә исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль чаралар уздыру өчен тиешле күрсәткечләрдән файдалана.

3.4. Консультация бирү

3.4.1. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча

⁵ Тәкъдим ителә торган срок, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы башка срок билгеләргә хокуклы.

гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чаралар нәтижеләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибе.

3.4.2. Инспекторлар контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләрне түбәндәгечә бирә:

Күрсәтелә торган срок, муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы башка срок билгеләргә хокуклы.

1) телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара үткөрү барышында телдән аңлатмалар рәвешендә;

2) контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертиплы мөрәжәгатьләре (10нан артык бер типтагы мөрәжәгатьләр) буенча Контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язмача аңлатма бирүнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.4.3. инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүченә шәхси кабул итү 10 минуттан артык була алмый.

Телефоннан сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль органы контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мөгълүмат бирми.

3.4.5. Контроль органының вазифаи заты язма рәвештә консультация бирүне түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

а) контрольдә тотылучы зат консультация алу мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма гариза биргәндә;

б) консультация бирү вакытында куелган сорауларга җавап бирү мөмкин булмаса;

в) куелган сорауларга җавап мөгълүматны өстәмә соратып алуны таләп иткәндә.

3.4.6. Контрольдә тотылучы зат «Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турында гарызнамә җибәрергә хокуклы.

3.4.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә ала.

3.5. Профилактик визит

3.5.1. Профилактик визит контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик эңгәмә формасында инспектор тарафыннан яки видео-конференция-элементә куллану юлы белән уздырыла.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат үз эшчәнлегенә яки үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мөжбүри таләпләр, аларның куркынычлылык критерийларына туры килүе, нигезләр һәм куркынычлылык категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата, аларны нинди куркынычлылык категориясенә кертүдән чыгып, контроль чараларының төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында мөгълүмат бирә.

3.5.2. Профилактик визит үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килүүгә турыдан-туры куркыныч туу яки мондый зыян (зарар) килү ачыкланса, Контроль органының вазифаи заты үткәрелгән профилактик

---

⁶ Муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы мөстәкыйль рәвештә билгеләнә.

визит турында хисап рәвешендә контроль чаралар үткөрү турында карар кабул итү өчен бу хакта кичекмәстән Контроль органы житекчесенә хәбәр итә.

3.5.3. Мәжбүри профилактик визит мондый эшчәнлек башланган вакыттан алып бер ел эчендә төзекләндерү өлкәсендәге законнарның мәжбүри таләпләрен үтәүгә бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотучы затларга карата уздырыла.

Контроль органы контрольдә тотылучы затка мәжбүри профилактик визит үткөрү турында аны үткөрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

3.5.4. Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә төзелә һәм түбәндәге белешмәләрне үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамә төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) контроль орган исеме;
- 3) контрольдә тотылучы затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);
- 5) мәжбүри профилактик визит датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфаи зат имзасы.

3.5.5. Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә контроль астындагы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жибәрелә.

Контрольдә тотылучы зат, мәжбүри профилактик визит үткөрүдән баш тартырга хоуклы, бу хакта аны уздыру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәжбүри профилактик визит уздыру турында хәбәрнамә юллаган Контроль органына хәбәр итәргә хоуклы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру срогы контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

3.5.6. Профилактик визит нәтижеләре буенча инспектор профилактик визит уздыру турында акт төзи, аның формасы контроль орган тарафыннан раслана.

3.5.7. Контроль орган үткәрелгән профилактик визитларны исәпкә ала.

4.Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган контроль чаралар

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлаштырылган һәм планнан тыш контроль чараларны үткөрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:⁷

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документлар буенча тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотылучы затлар белән хезмәттәшлек иткәндә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне - контрольдә тотылучы затлар белән хезмәттәшлексез, шулай ук профилактик чаралар үткөрү кысаларында.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек түбәндәгеләрдән тора:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

инспекторның контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очракларыннан тыш).

4.1.3. Контроль чаралар, контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлек иткәндә, түбәндәге нигезләрдә гамәлгә ашырыла:

---

⁷ Контроль чаралар исемлеге якынча һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясын исәпкә алып, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

1) Контроль органында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зарар) килү яисә зыян (зарар) килү куркынычы туу турында белешмәләр булу яисә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәү яисә мондый параметрлардан тайпылуы ачыклану;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру сроклары якынлашу;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотылучы затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнар үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кәргән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

Контроль чаралар, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда да, контроль органның эш планнарындагы биремнәрне дә кертәп, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары заданиеләре нигезендә инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралары, контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез үткәрелә торган чаралардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткәргәжәләп ителә торган затлар тарафыннан түбәндөгә контроль чаралар башкару юлы белән үткәрелә:⁸

карау;

сораштыру;

язма аңлатмалар алу;

документлар соратып алу;

экспертиза.

4.1.5. Контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен, шулай ук документар тикшерү белән үзара 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән Контроль органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткәргәжә, күчмә тикшерүгә карата әлегә Нигезләмә пунктының беренче абзацында каралган контроль чараны уздыру турында карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында Контроль органы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, Контроль органы тикшерү чараларын үткәргәжә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәргәжәжәләп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәләп итә.

4.1.7. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) тәзи.

Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге нигезендә билгеләнгән мәжбүри таләп бозылганлыгы күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка

⁸ Контроль гамәлләр исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 65 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә.

материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргәндә тугырылган тикшерү көгазыләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнең Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, акт мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча рәсмиләштерелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт серен, башка серне тәшкит итүче мөгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотылуы зат әлегә Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жиберергә хокукты.

4.2. Контроль чаралар планы⁹

4.2.1. Планлы контроль чаралар Контроль органы тәзи торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын уздыру планы (алга таба - еллык чаралар планы) нигезендә уздырыла.

4.2.2. Билгеле бер куркынычлылык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты зыян (зарар) килү куркынычларына туры китереп билгеләнә.

4.2.3. Контроль орган түбәндәге планлы контроль чаралар төрләрен үткәргә мөмкин: 12

- инспекция визиты;
- рейд тикшерүе;
- документар тикшерү;
- күчмә тикшерү.

Югары куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: ¹⁰ _____.

Урта куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: _____ 10.

Уртача куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: _____ 10.

4.2.4. Контроль объектларына карата житди куркынычлылык категориясенә кертелгән планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер тапкыр.

Урта һәм уртача куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер тапкыр.

Түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектына карата план буенча чаралар үткәрелми.

4.3. Планнан тыш контроль чаралар

⁹ Нигезләмәдә контроль төренә, бәйләү һәм рисклар белән идарә итү системасын кулланган очракта, планлы тикшерү чаралары үткәрмичә гамәлгә ашырылуы билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 статьясындагы 2 өлешә).

¹⁰ Муниципаль берәмлекнең вәкилле органы тарафыннан, түбән куркынычлылык категориясенән тыш, һәр куркынычлылык категориясе өчен контроль объектларына карата план контроль чаралары төрләре билгеләнә (3 статьяның 5 өлешендәге 5 пункт, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешә).

¹¹ Нигезләмә белән билгеле бер куркынычлылык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру ешлыгы башка, бер елдан тыш, вакыт чорлары кысаларында билгеләнә йә билгеле бер вакыйгалар башлануга бәйлә рәвештә билгеләнә (248-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясындагы 6 өлешә).

4.3.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар тикшерүе, мәжбүри таләпләрнең үтөлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла. 12.

4.3.2. Планнан тыш контроль чараны үткөрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.3.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чараларыннан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.1.3 пунктының 1, 3, 4 бүлекләрендә каралган нигезләрдә уздырыла.

4.3.4. Планнан тыш контроль чара прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткөрелергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерүдән соң уздырыла.

4.4. Документлар буенча тикшерү

4.4.1. Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль орган урнашкан урын буенча уздырыла торган контроль чара аңлашыла, аның предметы булып аларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган контрольдә тотучы затлар документларындагы, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль органның мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәүгә бәйле документлардагы белешмәләр тора.

4.4.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дәрәжәгә нигезле шик тудырсаяки әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтөлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контроль астындагы зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп җибәрергә тиеш.

4.4.3. Документлар буенча тикшерү үткөрү срогы ун эш көннән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затка таләпләр документлар тикшерү барышында күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны тапшыру;

2) контрольдә тотылучы затка контроль органы мәгълүмат җибәргән мизгелдән түбәндәге вакыт эчендә:

контрольдә тотылучы зат тапшырган документларда хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.4.4. Документлар буенча тикшерү барышында кылына торган контроль гамәлләр исемлегә:

1) документлар соратып алу;

2) язма аңлатмалар алу;

3) экспертиза.

4.4.5. Контроль чараны үткөрү барышында инспектор контрольдә тотылучы затка документларның һәм (яисә) аларның күчәрмәләренең, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнең үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (җибәрергә) хокукы.

Контрольдә тотылучы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта теркәлә торган документларны Контроль органына жиберә яки үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә тикшерелә торган зат тиешле документларны тапшыру мөмкин булмаган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында инспекторга хәбәр итә.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткөрү вакытына контроль чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.4.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотылучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитләрдән соралырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы 5 эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ тәзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә тотылучы граждандар, аларның вәкилләре, шаһитләре сүзләреннән язма аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта, күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәҗә язып алуы турында тамга ясыялар һәм, аны тәзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.4.7. Экспертиза контроль орган йөкләмәсә буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйлә һәм һәр конкрет очракта Контроль органы һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсә белән рәсмиләштерелә.

4.4.8. Актны рәсмиләштерү документлар тикшерүен үткөрү тәмамланган көнне Контроль орган урнашкан урын буенча башкарыла.

4.4.9. Акт 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча контроль органы тарафыннан тикшерелә торган затка жиберелә.

4.4.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә уздырыла.

4.5. Күчмә тикшерү¹²

4.5.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәренен) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоземтә аша үткәреләргә мөмкин.

¹² 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясындагы 4 һәм 9 өлешләре нигезендә контроль рәвешендә турындагы Нигезләмә белән законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычының билгеле бер категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата күчмә тикшерүләр үткөрүне чикләү билгеләнергә мөмкин.

Контроль рәвешендә турындагы нигезләмә белән тикшерү объектларына карата закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычының билгеле бер категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата күчмә тикшерү уздырганда аерым контроль гамәлләр кылу күздә тотылырга мөмкин.

4.5.2. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотылучы затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгын һәм дәрәсләген тикшерергә;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.5.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль гамәлләрнең башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкару буенча мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.5.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелә ала.

4.5.4. Контроль органы күчмә тикшерү үткөрү турында контрольдә тотылучы затка күчмә тикшерүне үткөрү турында карар күчәрмәсен жиберү юлы белән ул башланганчы егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

4.5.5. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контрольдә тотылучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, урынга барып тикшерү үткөрү турында карар күчәрмәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

4.5.6. Күчмә тикшерүне үткөрү срогы ун эш көненнән артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшқуарлыкның бер субъектына карата үзара хезмәттәшлекнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артык була алмый.

4.5.7. Күчмә тикшерү барышында контроль гамәлләр исемлеге:¹³

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) документлар соратып алу;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) экспертиза.

4.5.8. Карау контрольдә тотылучы зат һәм (яисә) аның вәкиле катнашында инспектор тарафыннан видеоязманы мәжбүри кулланып гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.5.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтөлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан алу буенча контроль эш аңлашыла.

Сораштыру нәтижәләре сораштыру беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткән белешмәләрнең дәрәсләген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында күрсәтелә.

4.5.10. Тикшерү, сораштыру вакытында мәжбүри таләпләр бозылу ачыкланган очракта, инспектор, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәп, фотосурәт, аудио-һәм видеоязма, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган һәрберсенә ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү һәм видеога яздыру мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.5.11. Тикшерелә торган документларны, язма аңлатмаларны контрольдә тотылучы зат тарафыннан тапшыру, экспертиза үткөрү әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6

¹³ Контроль гамәлләр исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә.

һәм 4.4.7 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.5.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң, инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәғлүмат тикшерү актында чагыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоземтә файдаланып үткөрөлгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.5.13. Күчмә тикшерүне үткөрү контрольдә тотылучы затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә яки контрольдә тотылучы затның эшчәнлегенә фактта булмавына яисә күчмә тикшерү үткөрү мөмкин булмауға яисә ул тәмамлану бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерү үткөрүнең мөмкин булмасы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру мөмкинлегенә булмасы турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

Бу очракта, инспектор күчмә тикшерүне үткөрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында күчмә тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.5.14. Шәхси эшқуар, контрольдә тотылучы затлар булган гражданның Контроль органына түбәндәге очрақларда контроль чаралар уздырылганда катнашу мөмкинлегенә булмау турында мәғлүмат бирергә хокуклы:

1) вакытлыча хезмәткә сәләтсез булу;

2) суд, хокук саклау органнары, хәрби комиссариатларга чакырылу (хәбәрнамә, чакыру) буенча килү зарурлығы;

3) Россия Федерациясенең Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар уздырылганда катнашу мөмкинлегенә юкка чыгара торган чикләү чаралары сайлану;

4) эш сәфәрендә булу.

Мәғлүмат кәргәндә, контроль чаралар үткөрү Контроль органы тарафыннан шәхси эшқуар һәм гражданның өлегенә мәрәжәгатенә сәбәп булган хәлләргә бәтерү өчен кирәкле вакытка күчәргә.

4.6. Инспекция визиты, рейд тикшерүе

4.6.1. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкилләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яки контроль объектының урнашкан (эшчәнлегенә гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотылучы затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольдә тотылучы затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корылмаларга каршылыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

Эшчәнлекне бер урында яки бер житештерү объектында (территориядә)гамәлгә ашырылганда, инспекция визитын үткөрү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлегенә:¹⁴

а) карау;

б) сораштыру;

в) язма аңлатмалар алу;

г) контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкилләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны соратып алу.

¹⁴ Контроль чаралар исемлегенә яқынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкилләргә органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 70 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоозлемтә аша уздыру рәхсәт ителә.

4.6.3. Планнан тыш инспекция визиты, 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктларына һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.4. Рейд тикшерүе тикшерү объектына ия булуны, файдалануны яисә идарә итүне гамәлгә ашыручы теләсә кайсы контрольдә тотылучы затларга карата үткәрелә.

Рейд тикшерүе чорында бер контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.5. Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге:¹⁵

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) экспертиза.

4.6.6. Житештерү объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткөрү турындагы карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэмин итәргә тиеш.

4.6.7. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, рейд тикшерүе үткәрелгән урында инспектор мәжбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә тотыла торган затка карата контроль чара акты тәзи.

4.6.8. Рейд тикшерүе, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3-5 пунктларына һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 4.6.2, 4.6.5 пунктларында каралган контроль гамәлләрне әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6, 4.4.7, 4.5.8 - 4.5.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашыралар.

4.7. Мәжбүри таләпләрне (иминлек мониторингын) үтәүне күзәтү

4.7.1. Контроль орган, мәжбүри таләпләрне (куркынычсызлыкны мониторинглауны) үтәүне күзәткәндә, контроль органда булган контроль объектлары турында белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, жыюны, анализлауны үткәрә, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан күрсәтелә, шулай ук "Интернет" челтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләр, шулай ук автоматик режимда фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларыннан файдаланып алынган күрсәткечләрне.

4.7.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү яисә зыян китерү куркынычы булу факты ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне

¹⁵ Контроль гамәлләрнең исемлеге үрнәк булып тора һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясыннан чыгып мөстәкыйль билгеләнә.

Нигезләмәдә шулай ук түбәндәгеләр каралырга мөмкин:

1) әлеге Нигезләмәнең 4.6.5 пункты белән билгеләнгән өстәмә контроль гамәлләрдән тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясындагы 6 өлешенә 2, 6-8 һәм 10 пунктларын тикшереп карау, пробаларны (үрнәкләрне) сайлап алу, инструменталь тикшерү, сынау, эксперимент (2, 6-8 һәм 10 пунктлар);

2) аерым куркынычлык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата рейд тикшерүе уздырганда аерым контроль гамәлләр кылуның кыскартылган күләме (248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясындагы 6 өлешә)

бозуның билгеләре турында белешмәләр Контроль органы тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

- 1) әлеге Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткөрү турында карар;
- 2) кисәтү игълан итү турында карар;

4.8. Күчмә тикшерү

4.8.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылуучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.8.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллеләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждандан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.¹⁶

4.8.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотылуучы затка хәбәр итмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якин урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткөрү срогы, әгәр федераль законда контроль рәвешәе турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

4.8.4. Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.9. Контроль орган тарафыннан контроль чаралар нәтижәләре буенча күрелә торган чаралар

4.9.1. Контроль орган контрольдә тотылуучы зат тарафыннан Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) биналарны, тәзелмәләрне, корылмаларны, жайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчә, әгәр тикшерү чарасын үткәргәндә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдалануучы граждандар, оешмаларның эшчәнлегә, алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян китерүт куркынычы тудырса яки мондый зыян (зарар) китерелгән дип билгеләнсә, граждандарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян килү куркынычы булу һәм аны булдырмый калу ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мөгълүмат житкерү турында, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян килүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясә законнарында каралган чаралар турында кичекмәстән карар кабул итәргә;

2) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килүне булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергә;

3) тиешле тикшерүләр барышында хокук бозулар ачыкланганда, гаепле затларны административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә жаваплылыкка тарту чараларын күрергә.

4) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру

¹⁶ Нигезләмә белән 248-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясында каралган башка контроль чараларны үткөрү билгеләнергә мөмкин.

буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.9.2. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы узганнан соң йә контроль астындагы зат күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәғлүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәғлүматлар нигезендә карар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәғлүмат нигезендә алынган булса, контроль орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визитын үткәрү, рейд тикшерүен яисә документар тикшерү юлы белән бәяли.¹⁷

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, күчмә тикшерү уздыру рәхсәт ителә.

4.9.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.2 пунктында каралган контроль чараны үткөрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

---

¹⁷ 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлеше нигезендә әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясындагы 2 өлешенең 1 - 6 пунктларында каралган башка контроль чаралар уздыру юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин. Бу очракта күрсәтелгән контроль чаралар әлеге Нигезләмәдә каралырга тиеш.

буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.9.2. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы узганнан соң йә контроль астындагы зат күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәғлүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәғлүматлар нигезендә карар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәғлүмат нигезендә алынган булса, контроль орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визитын үткөрү, рейд тикшерүен яисә документар тикшерү юлы белән бәяли.¹⁷

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, күчмә тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.9.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.2 пунктында каралган контроль чараны үткөрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

---

¹⁷ 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлеше нигезендә әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясындагы 2 өлешенең 1 - 6 пунктларында каралган башка контроль чаралар уздыру юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин. Бу очракта күрсәтелгән контроль чаралар әлеге Нигезләмәдә каралырга тиеш.

Үрнәк авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӨГӨ 1 нче кушымта

**Үрнәк авыл җирлеге башкарма комитетының Үрнәкавыл җирлеге Советы
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә
ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлары исемлеге¹⁸**

1. Үрнәк авыл җирлеге башлыгы

Үрнәк авыл җирлеге башлыгы

В.Р.Габдулхаков

¹⁸ Вәкаләтле затның вазыйфасының исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) күрсәтелә.

Үрнәк авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘГӘ 2 нче кушымта

**Үрнәкавыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркынычлылык
категориясенә кертү критерийлары**

19

№	Үрнәкавыл җирлеге Советы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары	Куркынычлылык категориясе
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, соңгы өч ел эчендә законлы көченә кәргән юридик зат яки шәхси эшқуар эшчәнлеген риск категориясенә кертү турында қарар қабул ителгән көнгә қадәр соңгы өч ел эчендә законлы көченә кәргән очрақта, Арча муниципаль районы Үрнәкавыл җирлеге Советының 03.12.20021 ел, №39 қарары белән расланган (алға таба – төзекләндерү қағыйдәләре) Үрнәкавыл җирлеге Советының Төзекләндерү қағыйдәләрен бозуга бәйлә административ хоқуқ бозған өчен юридик затқа, аның вазыйфаи затларына яки шәхси эшмәкәргә административ жәза билгеләу турында қарар (муниципаль берәмлекнең тулы исеме)	Юғары куркынычлылык
2	Юридик зат яисә шәхси эшқуар эшчәнлеген куркынычлылык категориясенә кертү турында қарар қабул ителгән көнгә қадәр соңгы өч ел эчендә төзекләндерү қағыйдәләре таләпләрен үтәмәү факты буенча билгеләнгән срокта үтәлмәгән қарар булған юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр	Урта куркынычлылык
3	Юридик зат яисә шәхси эшқуар эшчәнлеген куркынычлылык категориясенә кертү турында қарар қабул ителгән көнгә қадәр соңгы биш ел эчендә планлы яки планнан тыш тикшерүләр нәтижәсендә бирелгән төзекләндерү қағыйдәләре таләпләрен үтәмәү факты буенча билгеләнгән срокта үтәлмәгән қарар булған юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр	Уртача куркынычлылык
4	Төзекләндерү өлкәсендә юридик затлар һәм шәхси эшқуарлар эшчәнлеген куркынычлылык категорияләренә кертүдә әлегә критерийларның 1, 2 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмағанда, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар	Түбән куркынычлылык

Үрнәк авыл җирлеге башлығы

В.Р.Габдулхаков

¹⁹ Күрсәтелгән контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү критерийлары яқынча характерга ия.

Үрнәк авыл җирлеге Советының
27.12.2021ел, № 35 карары белән

расланды

Территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу (муниципаль берәмлек исеме)²⁰ куркынычлылык индикаторлары исемлеге

Индикатор исеме	Сайланган параметр (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлеге (булган очракта) өчен нормаль халәт	Куркынычлылык индикаторы күрсәткече
1 индикатор исеме	5-10, данә	< 5 данә 10 данә
2 индикатор исеме	юк	әйе
3 индикатор исеме	31 июль 2020 ел №248 Федераль закон нигезендә	нормаль параметрларны 10%тан артыкка киметү яки арттыру

Үрнәк авыл җирлеге башлыгы

В.Р.Габдулхаков

²⁰ Күрсәтелгән куркынычлылык индикаторлары исемлеге, параметрлар, сайланган параметрлар өчен нормаль халәт күрсәткечләре (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлекләре яқынча характерга ия.

Территориядә (муниципаль берәмлек исеме) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен тикшерү төрөнәң төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр²¹

1. Төп күрсәткечләр һәм максатчан күрсәткечләр:

Мәҗбүри таләпләрне ачыкланган бозулардан бетерелгән хокук бозулар өлеше - 70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чараларын уздыру планы үтәлеше өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 0%.

Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтиҗәләре өлеше - 0%.

Алар нәтиҗәләре буенча бозулар ачыкланган, әмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән тикшерү чаралары өлеше, - 5%.

Контроль орган материаллары буенча административ җәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 95%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

Үрнәкавыл җирлеге Советы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлы контроль чаралар саны;

планнан тыш үткөрелгән контроль чаралар саны;

контроль чара актына карата алынган ризасызлыklar саны;

бетерелгән мәҗбүри таләпләрне бозулар саны.

---

²¹ Контроль төрөнәң күрсәтелгән төп күрсәткечләре һәм максатчан күрсәткечләр, индикатив күрсәткечләр якынча характерга ия.